

Curriculum Vitae

جواد مرشدلو

دانشگاه تربیت مدرس

گروه تاریخ

تلفن: +۹۸۲۱۸۲۸۸۴۶۱۸

j.morshedloo@modares.ac.ir

علاق و زمینه‌های پژوهشی:

تاریخ ایران و جهان اسلام در دوره مدرن

تاریخ مناسبات ایران و روسیه

تاریخ قفقاز و آسیای مرکزی

تاریخ دریای خزر و حوزه پیرامون

تحصیلات

دکتری: ایران بعد از اسلام، دانشگاه تهران، ۱۳۹۱.

کارشناسی ارشد: تاریخ عمومی جهان، دانشگاه شهید بهشتی تهران، ۱۳۸۵.

کارشناسی: تاریخ، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۸۱.

عضویت‌ها و سوابق اجرایی

- ✓ عضو مؤسسه همکاری‌های بین‌رشته‌ای اکنون (عضو مؤسس).
- ✓ عضو انجمن بین‌المللی مطالعات جوامع فارسی‌زبان (۲۰۱۵-۲۰۱۶).
- ✓ عضو همکار در مجموعه بین‌المللی میراث ایران در آسیای مرکزی و قفقاز زیر نظر پروفیسور جورج بورنوتیان
- ✓ عضو انجمن ایرانی تاریخ (۱۳۹۲-۱۳۹۶).
- ✓ عضو هیئت تحریریه فصلنامه و وبگاه تخصصی مردم‌نامه: <https://mardomnameh.com>

- ✓ دبیر اجرایی همایش بین‌المللی گفتگوهای فرهنگی ایران و آفریقا، تهران، دانشگاه تربیت مدرس، آذرماه ۱۳۹۷.
- ✓ دبیر علمی همایش نکوداشت مقام علمی و بررسی آثار جورج بورنوتیان، تهران، انجمن ایرانی تاریخ، اردیبهشت ۱۳۹۵.
- ✓ دبیر علمی سمپوزیوم ایران و انقلاب ۱۹۱۷: پیامدها و میراث انقلاب اکبر برای دولت و جامعه ایرانی، تهران، آرشیو ملی ایران، آبان ماه ۱۳۹۶.
- ✓ دبیر اجرایی همایش بین‌المللی نقش راه ابریشم در مناسبات تاریخی-فرهنگی ایران و چین، آذرماه ۱۳۹۴.
- ✓ عضو کمیته علمی همایش بین‌المللی مناسبات و پیوندهای فرهنگی و تمدنی ایران با آسیای مرکزی و قفقاز (تهران: دانشگاه تهران، اردیبهشت ۱۳۹۸).
- ✓ دبیر اجرایی انجمن ایرانی تاریخ (مرداد تا اسفند ۱۳۹۲).
- ✓ دبیر کارگروه ارتباطات و روابط بین‌الملل انجمن ایرانی تاریخ (مرداد ۱۳۹۲ تا مرداد ۱۳۹۵)
- ✓ مسئول شاخه آسیای مرکزی و قفقاز گروه اسلام معاصر بنیاد دایرةالمعارف اسلامی (۱۳۹۴-۱۳۹۵)
- ✓ مشاور گروه علمی جغرافیا، دانشنامه جهان اسلام در حوزه آسیای مرکزی و قفقاز.
- ✓ ویراستار انگلیسی ماهنامه تخصصی کتاب ماه تاریخ و جغرافیا (اردیبهشت ۸۹ تا مرداد ۹۱).
- ✓ ارزیاب و ویراستار علمی گروه تاریخ سازمان مطالعه و تدوین کتب درسی (سمت).
- ✓ همکاری با سازمان امور دانشجویان وزارت علوم.
- ✓ همکاری با مؤسسه کتاب سال به عنوان داور کتاب های داخلی و خارجی.
- ✓ همکاری با مجلات متعدد علمی و پژوهشی به عنوان داور علمی.
- ✓ همکاری با کتابخانه ملی ایران به عنوان ارزیاب و ناظر طرح‌های پژوهشی.

سوابق تدریس

- دانشگاه تربیت مدرس (۱۳۹۵ به بعد؛ عضو هیئت علمی):
- دکتری: تاریخ عثمانی، تاریخ معاصر ایران از قاجاران تا اکنون، جغرافیای تاریخی ایران.
- کارشناسی ارشد: زبان خارجی، تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی، ایران در عهد قاجاریه با تکیه بر مناسبات خارجی و نهضت مشروطیت، تاریخ معاصر ایران، سیر اندیشه‌های سیاسی و اجتماعی در جهان اسلام، تاریخ اسلام در آسیای مرکزی و شبه قاره هند، مطالعه و بررسی اسناد و کتیبه‌ها.
- دانشگاه تهران (استاد مدعو: ۱۳۹۴-۱۳۹۸)
- کارشناسی ارشد: مناسبات و پیوندهای فرهنگی و تمدنی قفقاز و آسیای مرکزی با ایران و اسلام، زبان خارجی با تأکید بر متون تاریخی.

کارشناسی: تاریخ اسلام در آسیای مرکزی، تاریخ استعمار و سرمایه‌داری، تاریخ یونان و روم، تاریخ اروپا در قرون وسطی، ریشه‌های تاریخی توسعه‌نیافتگی در ایران.

دانشگاه شهید بهشتی تهران (استاد مدعو: ۱۳۹۳-۱۳۹۴)

کارشناسی ارشد: تاریخ جنبش‌های یکصد سال اخیر.

کارشناسی: تاریخ بیزانس، تاریخ اروپا در قرون وسطی، تاریخ اروپا از انقلاب فرانسه تا جنگ جهانی اول.

دانشگاه فردوسی مشهد (استاد مدعو: ۱۳۹۸-۱۳۹۹)

کارشناسی: تاریخ اروپا در قرون جدید، تاریخ اروپا از انقلاب فرانسه تا جنگ جهانی اول، تاریخ بیزانس.

دانشگاه خوارزمی تهران (استاد مدعو: ۱۳۹۱-۱۳۹۴)

کارشناسی ارشد: زبان خارجی با تأکید بر ترجمه متون تاریخی، ایران در عهد قاجاریه با تکیه بر مناسبات خارجی و نهضت مشروطیت، تاریخ معاصر ایران.

کارشناسی: تاریخ تحولات ایران دو دوره صفویه، تاریخ تحولات ایران در دوره افشاریه و زندیه.

دانشگاه اراک (استاد مدعو: ۱۳۸۸-۱۳۸۹)

کارشناسی: گاهشماری و تقویم، ریشه‌های توسعه‌نیافتگی در ایران، تاریخ دیپلماسی در ایران، تاریخ اروپا در قرون جدید، تاریخ اروپا از انقلاب فرانسه تا جنگ جهانی اول، تاریخنگاری و تحولات آن در ایران و جهان، نقد و بررسی منابع تاریخ ایران بعد از اسلام.

کتاب (تألیف، ترجمه و ویرایش علمی)

- از گر تا ارس: تاریخ نظامی دور نخست رویارویی روسیه و ایران در قفقاز، ۱۲۲۵/۱۸۰۳-۱۲۲۷/۱۸۱۳، نوشته جورج بورنوتیان، ترجمه جواد مرشدلو، تهران: انتشارات شیرازه (در دست چاپ).
- چهارچوبی برای پژوهش در تاریخ اسلام، نوشته استیفن هامفریز، ترجمه جواد مرشدلو، تهران: پژوهشکده تاریخ اسلام، ۱۳۹۶.
- تاریخ بیزانس، نوشته تیموتی گریگوری، ترجمه جواد مرشدلو، تهران، سمت: ۱۴۰۰ (چاپ دوم: ۱۴۰۲).
- شهری ایرانی در گذار: تاریخ اجتماعی و اقتصادی تبریز در آغاز دوره قاجاریه، ۱۷۴۷-۱۸۴۸ م، کریستف ورنر، ترجمه جمال پیره‌مرد شتریان، ویراستار و ناظر علمی: جواد مرشدلو، تبریز، انتشارات ستوده: ۱۴۰۲.
- تاریخ جدید: جستارهایی در شناخت مکتب آنال، نوشته ژاک لوگوف، ترجمه عبدالله ناصری طاهری و سمیه سادات طباطبایی، ویراستاران علمی: جواد مرشدلو و محمود جوان، تهران: سمت، ۱۳۹۹.
- تاریخ تکه تکه: از آنال تا تاریخ جدید، ترجمه عبدالله ناصری طاهری و سمیه سادات طباطبایی، ویراستار علمی: جواد مرشدلو، تهران، سمت: ۱۳۹۶.

طرح پژوهشی

- مرادوات و ارتباطات ایران و روسیه در قفقاز: تجربه تاریخی و مسائل مدرن، (مجری، در حال انجام)؛
- سند میراث تاریخی-فرهنگی بنادر و دریانوردی استان بوشهر، (مجری طرح، اختتام یافته، خرداد ۱۴۰۱)؛
- سند میراث تاریخی-فرهنگی بنادر و دریانوردی استان گیلان، (مجری طرح، اختتام یافته، آذر ۱۳۹۹)؛
- طرح جامع کالبدی منطقه ویژه بندر نوشهر، (همکار اصلی طرح، اختتام یافته، ۱۴۰۱)؛
- اطلس تاریخ بنادر و دریانوردی ایران، پژوهش نمونه سال ۱۳۹۸، (همکار اصلی طرح)؛

مقالات علمی و پژوهشی

- «موانع توسعه اقتصاد تجاری دریامحور در ایران دوره قاجاریه: نمونه بندر پیربازار»، پژوهشنامه تاریخ اجتماعی و اقتصادی، سال یازدهم، شماره ۲، پاییز و زمستان ۱۴۰۱، صص ۳۰۳-۳۳۱ (با همکاری دکتر مقصودعلی صادقی، دکتر جلال کرمی و دکتر هادی بهارلو).
- «شهرنشینی در موقعیت مرزی: تحول حیات شهری در دربند دوره اسلامی با تکیه بر سهم عامل کوچ نشین»، جامعه‌شناسی تاریخی، دوره ۱۳، شماره ۲، پاییز و زمستان ۱۴۰۰، صص ۳۸۱-۴۱۹.
- «مناسبات تجاری ایران و شمال قفقاز در دوره صفویان»، فصلنامه تاریخ روابط خارجی، سال ۲۲، شماره ۸۵، زمستان ۱۳۹۹، صص ۱۲۵-۱۴۴.
- «از قلعه تا شهر: بررسی پیوند شهرنشینی و حیات قبایلی در جنوب قفقاز با تمرکز بر شوشی»، تحقیقات تاریخ اجتماعی، سال دهم، شماره دوم، پاییز و زمستان ۱۳۹۹، صص ۲۰۳-۲۳۲.
- «پایگاه اقتصادی و اجتماعی یک حکومت محلی در جنوب قفقاز: بررسی منابع اقتصادی قدرت خوانین شیروان در آستانه تسلط روسیه (۱۷۷۰-۱۸۲۰ م.)»، پژوهشهای علوم تاریخی، شماره ۲۲، تابستان ۱۳۹۹، ۱۵۲-۱۳۲.
- «توسعه طلبی روسیه تزاری و تغییر ژئوپولیتیک جایگاه دریای خزر از چشم‌انداز نظام جهانی مدرن (۱۵۵۰-۱۸۰۰ م.)»، مطالعات اوراسیای مرکزی، دوره ۱۲، شماره ۲، پاییز و زمستان ۱۳۹۸، ۵۱۹-۴۹۷.
- «هویت دوگانه در خدمت راهبرد استعماری: پاول سیسیانف و پی‌ریزی استعمار تزاری در جنوب قفقاز، ۱۸۰۶-۱۸۰۳/۱۲۲۳-۱۲۱۷»، فصلنامه مطالعات تاریخی جنگ، دوره سوم، شماره دوم، تابستان ۱۳۹۸، ۱۵۰-۱۲۹.
- «الکسی پترویچ یرملوف و مدیریت استعمار تزاری در قفقاز (۱۸۱۶/۱۲۳۷-۱۸۲۷/۱۲۴۲)»، مجله تاریخ اسلام و ایران، سال ۲۹، دوره جدید، شماره ۴۲، تابستان ۱۳۹۸، ۱۴۹-۱۷۱.

- «شرق‌شناسی و اکتشاف جغرافیایی در خدمت راهبرد استعماری: بررسی پیوند اکتشاف علمی با سیاست استعماری روسیه تزاری در برابر قفقاز»، *مجله مطالعات اوراسیای مرکزی*، دوره ۱۱، شماره ۲، پاییز و زمستان ۱۳۹۷، ص ۴۹۱-۵۱۲.
- «سیاست و شهرنشینی در قفقاز پیشاستعماری: نقش عامل سیاست در تحول حیات شهری شماخی در سده دوازدهم/هجدهم»، *دوفصلنامه تحقیقات علوم اجتماعی*، سال هشتم، شماره دوم، بهار و تابستان ۱۳۹۷، ص ۱-۲۹.
- «نیمیم ز ترکستان، نیمیم ز فرغانه: جستاری در بازشناسی هویت سارت‌ها از منظر پیوندهای فرهنگی و تمدنی ایران و آسیای مرکزی»، *مجله پژوهش‌های ایران‌شناسی*، سال ۵، شماره ۲، پاییز و زمستان ۱۳۹۵.
- «جدیدیه، اسلام و روسی‌گردانی: نقش جدیدیه در گذار فرهنگی آسیای مرکزی از دوره اسلامی به دوره شوروی»، *مجله پژوهش‌های علوم تاریخی*، دوره ۷، شماره ۲، پاییز و زمستان ۱۳۹۴.
- «استعمار روسی و اسلام شیعی: سیاست روسیه تزاری در قبال شیعیان در نخستین سال‌های اشغال قفقاز»، *فصلنامه مطالعات تاریخ اسلام*، سال هفتم، شماره ۲۶، پاییز ۱۳۹۴.
- «دیپلماسی، جنگ و حاکمیت سیاسی: نگاهی به روابط ایران و انگلستان در دو دهه نخست قرن سیزدهم/نوزدهم»، *پژوهش‌های علوم تاریخی*، تابستان ۱۳۹۲.
- «نگاهی به جریان تاریخ‌نویسی عمومی فارسی در نیمه نخست دوره قاجار: معرفی و نقد شمس‌التواریخ اثر عبدالوهاب چهارمحالی»، *فصلنامه آینه میراث*، شماره پیاپی ۴۴، بهار و تابستان ۱۳۸۸.
- «دیپلماسی و میسیونری: بررسی ارتباط تکاپوهای تبلیغی هنری مارتین و دیپلماسی سرگور اوزلی در ایران در فاصله سال‌های ۱۸۱۱/۱۲۲۶ تا ۱۸۱۳/۱۲۲۹»، *مطالعات و تحقیقات تاریخی*، ضمیمه *مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه مشهد (علمی و پژوهشی)*، شماره ۱۵، بهار ۱۳۸۶.
- «آخرین سال‌های حکومت خوانین جوانشیر بر قراباغ»، *فصلنامه مطالعات علوم تاریخی خوارزمی*، سال دوم، شماره دوم، تابستان ۱۳۹۳.
- «زمینه تاریخی و منطق راهبردی توسعه‌طلبی روسیه تزاری در قفقاز (۱۵۵۰-۱۸۰۰ میلادی)»، *تاریخ روابط خارجی*، شماره ۶۴، تابستان ۱۳۹۴.
- «اسناد مازندران»، *مجله اسناد بهارستان*، شماره ۱، ۱۳۹۰.

راهنمایی و مشاوره پایان‌نامه:

الف) راهنمایی:

- «نقش و جایگاه میرزامهدی خان ممتحن الدوله در تاریخ دیپلماسی ایران»، مهدی باقری نیا، شهریور ۱۳۹۸.

- «زمینه، کیفیت و نتایج گفتگوهای دینی در دربار گورکانی میان مسلمانان و غیرمسلمانان در دوره زمامداری گورکانیان بر هند (دوره اکبر و جهانگیر)، میلاد میرچناری، شهریور ۱۳۹۹؛
- «واکنش نخبگان مسلمان تاتار به استیلای فرهنگی روسیه تزاری»، محمد ارکیان، خرداد ۱۳۹۸؛
- «بررسی تجارت در دریای خزر در قرن دوازدهم هجری با تکیه بر مناسبات ایران و روسیه»، فرهادزینی و نندنژاد، شهریور ۱۳۹۹
- «جلوه‌های تجددگرایی در سبک زندگی زنان شهری ایران در دوره پایانی قاجاریه، (۱۲۹۰ ه.ق. - ۱۳۰۴ ه.ش.)»، الهام یوسفی، شهریور ۱۴۰۰؛
- «بررسی مناسبات تجاری ترکستان و ماوراءالنهر با چین در سده های هفتم تا دوازدهم هجری»، سعید بختیاری، بهمن ۱۴۰۰؛
- «سهم و جایگاه زبان فارسی در حفظ پیوندهای فرهنگی ایران و ماوراءالنهر دوره شیبانی با تمرکز بر متون صوفیه»، محمدجواد میدان‌دل، شهریور ۱۴۰۲؛

مقالات منتشر شده در مجموعه‌های پژوهشی

- ✓ «تاریخ دانشنامه‌نگاری در غرب»، دانشنامه و دانشنامه‌نگاری: تاریخچه، روشها و نمونه‌ها، زیر نظر محمدمنصور هاشمی و حسین خندق‌آبادی، تهران: انتشارات کتاب مرجع، ۱۳۹۹ (مشترک با افسانه منفرد).
- ✓ «گذری بر زندگی و زمانه فتحعلی خان قبه‌ای (دربندی)»، همایون‌نامه، نکوداشت مقام علمی ناصر تکمیل همایون، جلد دوم، تهران: نگارستان اندیشه، ۱۳۹۵.
- ✓ «از جهانگشایی تا دیپلماسی: بررسی تحول مفهوم رابطه خارجی در روابط ایل‌خانان و ممالیک»، در عطار دین، جشن‌نامه استاد عزیزالله عطاردی، به کوشش عبدالحسین طالعی، تهران: ۱۳۹۰ (ص ۱۶۱-۱۹۲).

International Activities

Workshop

- *Iranian Culture and Civilization (16th-19th centuries)*, Romania, Pitesti University, March 3th 2021 (Erasmus+ Mobility Program) (Lecturer)
- *The History of Silk Road*, Lanzhou, China, September- October 2015 (Participant)

PhD Studying Opportunity

- *Tbilisi State University, Tbilisi, Georgia, March to September 2011.*

Joint Research and Scholarship

- *Iran & Russia in the South Caucasus: Experience of Historical Interaction and Current Problems, (Ongoing project)*

Papers and Lectures

- "Russian Modernization of North Caucasus in 19th Century: A Persian View", *250th Anniversary of Alania-Ossetia's Annexation to Russia*, Vladikavkaz, 26th-27th October 2023;
- "Tbilisi and Its Iranian Community as Reflected in the Persian Hajj Travelogues", *Fifth International Conference dedicated to Georgia-Iran Political, Economic and Cultural Relations and Successful Completion*, Georgia, Caucasus International University, August 29 2020.
- "Russian Conquest of the Iranian provinces in South Caucasus and Its Consequences: A Reappraisal with An Economic Approach", *9th European Conference of Iranian Studies*, to be held in 9-13 September 2019, Freie Universität Berlin, Germany (accepted for presentation).
- "Caucasia Leftism and Discourse of Modernity in Iran: Socialism in the Mind and Ideas of Avetis Sultnzadeh", *International Conference on Intellectual and Cultural Relations between Iran & Caucasus and Central Asia*, Iran, University of Tehran, June 2019.
- "Armenians' Contribution to the Socio-Economic Life of South Caucasia in 18th Century: The Case of Karabagh and Shirwan", *First Annual International Congress on Oriental Studies*, Erevan: 9-10 November 2018. (Abstract accepted)
- "French's Contribution to Iranian Passage to Modernity: Gustave Demorgny and his Career in Iran", *International Conference of Iran in Transition: Iran from Constitutional Revolution to the End of the Qajars*, Tehran: 17-18 December 2018.
- "Caucasus Mountain and Its People through the Persian Sources of Safavid Period: The Case of Afzal al-Tawârîkh of Khuzânî", *Iran i Severniy Kavkaz: Istorija I Perspektivi Sotrudnichestva*, Vladikavkaz, Russia: December 12 & 13th 2017.
- "From Caucasus Mountains to the Court of Sultân-e Sâheb Qerân: Isidore Borowski and his Countrymen in Service of Qâjârs", *The International Conference of Cultural Talks Between Iran and Poland, in Quest of A Second Home, 75th Anniversary of the Polish Exodus into Iran*, Tehran, University of Tehran, November, 2017.
- "The Cultural Relations between Iran and the Bulgaria: A Historical Review", *International Conference on the 120th years of Iran-Bulgarian Relations*, Tehran, September 2017.
- "Changing Identities in a Discursive Milieu: The Case of Sârts in late 18th and Early 19th centuries Central Asia", *Eighth Biennial Convention of the Association for the Study of Persianate Societies (ASPS)* to be held in Tbilisi, Georgia, March, 2017 (accepted for presentation)
- "Historical Documents on Poles in National Archive of Iran", presented in *The International Conference on Historical & Cultural Interactions of Poland & Iran*, Institute of History, may 18th -20th 2015, University of Warsaw, Warsaw, Poland (Paper published).

همایش‌های داخلی (مقاله)

- ✓ «تعاملات تاریخی و فرهنگی گیلان و آستراخان بر بستر دریای کاسپین»، تهران، دانشگاه تربیت مدرس، آذرماه ۱۴۰۲.
- ✓ «بازتاب تحول ژئوپلیتیک آسیای مرکزی در ترجمه‌های دوره قاجاریه»، *اولین همایش ملی تحولات و ادوار ترجمه در ایران و جهان اسلام*، دانشگاه بیرجند، اردیبهشت ۱۴۰۲.
- ✓ «تأملی انتقادی در مفهوم‌پردازی جامعه‌شناختی توسعه از منظر تاریخ فرهنگی»، *دومین همایش ملی تاریخ فرهنگی: مسائل، مفاهیم، روشها و چالشها*؛ تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات تاریخ فرهنگی، اسفند: ۱۴۰۲.
- ✓ «حافظه تاریخی، روایت هویت و دیپلماسی همسایگان: نقش حافظه تاریخی در مناسبات ایران و کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز»، *سومین کنفرانس تاریخ روابط خارجی ایران*، تهران: مرکز آموزش و پژوهش‌های بین‌المللی وزارت امور خارجه، دی ماه ۱۳۹۸.
- ✓ «مناسبات تجاری ایران و شمال قفقاز در دوره صفوی»، *همایش بین‌المللی ایران و قفقاز شمالی*، تهران، مرکز آموزش و همایش‌های بین‌المللی وزارت امور خارجه، خردادماه ۱۳۹۸.
- ✓ «دیپلماسی ایرانی در میدان رقابتهای استعماری: بازخوانی عملکرد دیپلماتیک ایران در کنفرانس صلح ورسای از منظر رابطه دیپلماسی و قدرت ملی»، *دومین کنفرانس تاریخ روابط خارجی ایران*، تهران: مرکز آموزش و پژوهش‌های بین‌المللی وزارت امور خارجه، بهمن ماه ۱۳۹۷.
- ✓ «تجدد تاتاری و ملی‌گرایی ترکی: خاستگاه فکری نواندیشان تاتار و مساهمت آنان در تجدد سیاسی عثمانی»، *دومین همایش ملی مناسبات ایران و عثمانی*، تهران، پژوهشکده تاریخ اسلام، تیرماه ۱۳۹۷.
- ✓ «ایرانیان و مسئله رئال‌پولیتیک: دو پرده از تجربه دیپلماسی ایرانی در دوره قاجاری»، *نخستین کنفرانس تاریخ روابط خارجی ایران*، تهران: مرکز آموزش و پژوهش‌های بین‌المللی وزارت امور خارجه، آذرماه ۱۳۹۶.
- ✓ «تحول مرزهای زیست‌جهان تصوف ایرانی در گذار به عصر مدرن: مطالعه نمونه تصوف و طریقت‌های عرفانی در عثمانی و اروپای شرقی»، *همایش بین‌المللی بزرگداشت نعیم فراشری*، تهران، دانشگاه تربیت مدرس، اسفندماه ۱۳۹۶.
- ✓ «چهره غیرروسی انقلاب اکتبر: بازخوانی نقش روشنفکران و کنشگران مسلمان در انقلاب ۱۹۱۷ روسیه»، *سمینار ما و انقلاب روسیه*، دانشگاه تهران، آذرماه ۱۳۹۶.
- ✓ «انقلاب اکتبر: نقطه چرخش راهبردی در مناسبات فکری ایرانیان با قفقاز»، *سمپوزیوم ایران و انقلاب ۱۹۱۷: پیامدها و میراث انقلاب اکتبر برای دولت و جامعه ایرانی*، تهران، آرشیو ملی ایران، آبان ماه ۱۳۹۶.

- ✓ «آگاهی تاریخی و غفلت از واقعیت سیاست: تحلیلی انتقادی بر سهم ایرانیان از میراث «راه ابریشم» با تمرکز بر آسیای مرکزی»، *دومین همایش بین‌المللی جاده ابریشم*، مشهد، دانشگاه فردوسی مشهد، مهرماه ۱۳۹۵.
- ✓ «رویکرد فرهنگی چین به آسیای مرکزی در دهه اخیر و موقعیت ایران: یک بررسی مقایسه‌ای»، *همایش بین‌المللی ایران و چین: مناسبات فرهنگی و تمدنی*، انجمن ایرانی تاریخ، دانشگاه تهران، اسفند ۱۳۹۳؛
- ✓ «نگاهی انتقادی به روایت تاریخ دیپلماسی در ایران از منظر رابطه متقابل تاریخ و علوم سیاسی: تجربه دیپلماسی صدر قاجار»، *همایش ملی تاریخ و علوم سیاسی*، تهران، پژوهشکده تاریخ اسلام، خرداد ۱۳۹۳.
- ✓ «اسناد فارسی دوره صفوی به مثابه منبعی برای مطالعه در تاریخ اجتماعی و قوم‌شناسی قفقاز»، *همایش بین‌المللی مطالعات تاریخ ایران دوره صفوی*، دانشگاه الزهراء، تهران: ۱۳۹۲.
- ✓ «نگاهی به رابطه متقابل رویکرد، روش و جنس منابع در پژوهش‌های تاریخی: مورد تاریخ اجتماعی»، *همایش ملی آسیب‌شناسی آموزش و پژوهش در تاریخ*، انجمن ایرانی تاریخ، تهران: ۱۳۹۰.
- ✓ «عهدنامه ترکمان‌چای: نقطه عزیمت رقابت روس و انگلیس در ایران»، *همایش ملی ایران و سیاست جهانی در آغاز قرن بیستم*، دانشگاه تهران: بهمن ۱۳۸۶.

مقالات دانشنامه‌ای

- «شیعه: روسیه»، *دانشنامه جهان اسلام*، جلد بیست و هشتم، تهران: ۱۳۹۹.
- «شیعه: قفقاز»، *دانشنامه جهان اسلام*، جلد بیست و هشتم، تهران: ۱۳۹۹.
- «شهرداری: قفقاز و آسیای مرکزی»، *دانشنامه جهان اسلام*، جلد بیست و هشتم، تهران: ۱۳۹۹.
- «سوسیالیسم: جهان اسلام»، *دانشنامه جهان اسلام*، جلد بیست و پنجم، تهران: ۱۳۹۷.
- «سازمان پیش‌آهنگی: آسیای مرکزی و قفقاز»، *دانشنامه جهان اسلام*، جلد بیست و دوم، تهران: ۱۳۹۶.
- «سازمان تأمین اجتماعی: آسیای مرکزی و قفقاز»، *دانشنامه جهان اسلام*، جلد بیست و دوم، تهران: ۱۳۹۶.
- «سازمان حج و زیارت: آسیای مرکزی و قفقاز»، *دانشنامه جهان اسلام*، جلد بیست و دوم، تهران: ۱۳۹۶.
- «سالیان»، *دانشنامه جهان اسلام*، جلد بیست و دوم، تهران: ۱۳۹۶.
- «ژزوئیت‌ها»، *دانشنامه جهان اسلام*، جلد بیست و دوم، تهران: ۱۳۹۶ (مشترک با راحله حسینی)
- «زردشتی، دین» (بخش بعد از اسلام)، *دانشنامه جهان اسلام*، جلد بیست و یکم، تهران: ۱۳۹۵، صص ۳۳۹-۳۴۹ (مشترک با ندا اخوان مقدم)
- «روس»، *دانشنامه جهان اسلام*، جلد بیستم، تهران: ۱۳۹۴، صص ۵۵۷-۵۶۲.
- «روشنفکری: آسیای مرکزی»، *دانشنامه جهان اسلام*، جلد بیستم، تهران: ۱۳۹۴، صص ۶۱۷-۶۲۳.
- «روسیه، مسلمانان»، *دانشنامه جهان اسلام*، جلد بیستم، تهران: ۱۳۹۴، صص ۵۶۷-۵۷۸ (مشترک با مرتضی رزم‌آرا)

- «راه‌آهن: قفقاز و آسیای مرکزی»، *دانشنامه جهان اسلام*، جلد نوزدهم، تهران: ۱۳۹۳، صص ۳۴۶-۳۵۱ (مشترک با مسعود عرفانیان).
- «دومینکن‌ها»، *دانشنامه جهان اسلام*، جلد هجدهم، تهران: ۱۳۹۲، صص ۳۹۸-۴۰۲ (مشترک با راحله حسینی)
- «ذکریان»، *دانشنامه جهان اسلام*، جلد هجدهم، تهران: ۱۳۹۲، صص ۸۲۱-۸۲۴
- «زاخودر، بوریس نیکولایوویچ»، *دانشنامه جهان اسلام*، جلد بیست و یکم، تهران: ۱۳۹۵، صص ۱۵۸-۱۶۱
- «قزوینی یزدی، حاجی بابا»، *دانشنامه جهان اسلام*، در نوبت چاپ
- «کاپوسن‌ها»، *دانشنامه جهان اسلام*، (مشترک) در نوبت چاپ
- «کرملی»، *دانشنامه جهان اسلام*، در نوبت چاپ
- «محمدرضای جدیدالاسلام»، *دانشنامه جهان اسلام*، در نوبت چاپ
- «ملکم‌خان ناظم‌الدوله»، *دانشنامه جهان اسلام*، در نوبت چاپ
- «ملکی‌ها و اسلام»، *دانشنامه جهان اسلام*، در نوبت چاپ
- «هنری مارتین»، *دانشنامه جهان اسلام*، در نوبت چاپ
- «یعقوب برادعی»، *دانشنامه جهان اسلام*، در نوبت چاپ
- «یعقوبیان»، *دانشنامه جهان اسلام*، در نوبت چاپ

مقالات تخصصی و نقد کتاب

- «سیمای ایران و ایرانی از چشم همسایه شمالی: با تکیه بر پژوهشی تازه»، *مجله تخصصی نگاه نو*، شماره ۱۲۵، بهار ۱۳۹۹.
- «تاریخ مفهومی/نظریه‌ای در ایران: یک ارزیابی انتقادی و آسیب‌شناختی»، *فصلنامه تخصصی مردم‌نامه*، شماره ۸ و ۹، اسفند ۱۳۹۸.
- «هنگامه کرونا در آینه تاریخ: مروری بر تجربه تاریخی مواجهه ایرانیان با بیماری‌های همه‌گیر با تمرکز بر یک پژوهش تازه»، *تاریخ کرونا و بیماری‌های همه‌گیر*، به کوشش داریوش رحمانیان و زهرا حاتمی، تهران: نشر خاموش، ۱۳۹۹.
- «نگاهی به آثار و پژوهش‌های جورج بورنوتیان در حوزه مطالعات ارمنی‌شناسی و قفقاز»، *فصلنامه فرهنگی پیمان*، شماره ۸۱، زمستان ۱۳۹۷.
- «نگاهی به اهمیت تکوین طبقه کارگر در انگلستان از منظر روش‌شناسی تاریخ اجتماعی»، *فصلنامه تخصصی مردم‌نامه*، شماره ۶ و ۷، زمستان و بهار ۱۳۹۷.
- «راهی به دل خوارزم»، *نقد کتاب تاریخ*، شماره ۹-۱۰، بهار و تابستان ۱۳۹۵؛
- «مردم در آثار جورج بورنوتیان»، *فصلنامه تخصصی مردم‌نامه*، شماره ۱، پاییز ۱۳۹۵؛

- «شرق‌شناسی روسی: ویژگی‌ها و سرشت تاریخی»، کتاب *ماه تاریخ و جغرافیا*، شماره ۱۸۳، مرداد ۱۳۹۲؛
- «مطالعات روسی-ایرانی: تاریخچه و چشم‌انداز کلی»، کتاب *ماه تاریخ و جغرافیا*، ۱۶۰، تیرماه ۱۳۹۰؛
- «موقعیت جغرافیایی و سرنوشت تاریخی شهرها: بررسی مورد نیشابور»، مجله *تاریخ پژوهی*، شماره ۲۶-۲۷؛
- «رویکردی تاریخی به اندیشه سیاسی هابز»، مجله *تاریخ پژوهی*، شماره ۲۰؛
- «بررسی ویژگی پویایی در تمدن یونان باستان»، مجله *تاریخ پژوهی*، شماره ۱۹؛
- «گستره تاریخ»، کتاب *ماه تاریخ و جغرافیا*، شماره ۱۱۴-۱۱۵؛
- «ملکم خان: نظریه‌پرداز نوسازی سیاسی در صدر مشروطه»، کتاب *ماه تاریخ و جغرافیا*، شماره ۱۲۶؛
- «اسناد تاریخی خاندان غفاری»، کتاب *ماه تاریخ و جغرافیا*، شماره ۱۲۷؛
- «شوروی و جنبش جنگل»، کتاب *ماه تاریخ و جغرافیا*، شماره ۱۳۰؛
- «انقلاب تاریخ‌نگاری فرانسه، مکتب آنال ۱۹۲۹-۱۹۸۹»، کتاب *ماه تاریخ و جغرافیا*، شماره ۱۵۳؛

Book Reviews (English Books)

- *Persia and the Defence of India*، کتاب *ماه تاریخ و جغرافیا*، شماره ۱۱۷-۱۱۸؛
- *Frontier Fictions*، کتاب *ماه تاریخ و جغرافیا*، شماره ۱۲۰؛
- *Russia and Iran in the Great Game*، کتاب *ماه تاریخ و جغرافیا*، شماره ۱۳۱؛
- *Medieval Islamic Historiography and Political Legitimacy*، کتاب *ماه تاریخ و جغرافیا*، شماره ۱۳۳؛
- *The Russo-Caucasian Origins of Iranian Left*، کتاب *ماه تاریخ و جغرافیا*، شماره ۱۳۵؛
- *War and Peace in Persia*، کتاب *ماه تاریخ و جغرافیا*، شماره ۱۳۹؛
- *Islamic History*، کتاب *ماه تاریخ و جغرافیا*، شماره ۱۴۰؛
- *The Sword of Persia*، کتاب *ماه تاریخ و جغرافیا*، شماره ۱۴۱؛
- *Nadir Shah's Quest for Legitimacy in Post-Safavid Iran*، کتاب *ماه تاریخ و جغرافیا*، شماره ۱۴۱؛

- سخنرانی علمی (همایش‌های داخلی و بین‌المللی)

- "Russian Modernization of North Caucasus in 19th Century: A Persian View", presented in *International Conference of 250th Anniversary of Alania-Ossetia's Annexation to Russia*, Vladikavkaz, 26th-27th October 2023;
- "China, Post-colonial Central Asia and the Cultural Heritage of the Silk Road: An Iranian Perspective", *International Webinar on: Iran and China: Understanding Civilizations on the Silk Road from the Ancient to the Modern Times*, Tehran, November 31th 2020 (Online presentation).
- "Aspects of North Caucasian People's Life and Culture as Reflected in the Persian Historiographical Sources", presented in the *International Conference of Iranian Heritage in North Caucasia*, North Ossetia, Vladikavkaz, University of North Ossetia, December 2017.
- "Historical Documents on Poles in National Archive of Iran", presented in *The International Conference on Historical & Cultural Interactions of Poland & Iran*, Institute of History, may 18th -20th 2015, University of Warsaw, Warsaw, Poland;
- "Iranian's Contribution to the Cultural Heritage of Silk Road", *International Workshop for the History of Silk Road*, China, Lanzhou, September 29th, 2015;

- ✓ بررسی و نقد کتاب «توسعه‌نیافتگی و صنعتی‌سازی: ایران عصر قاجار و پهلوی اول»، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، بهمن‌ماه ۱۳۹۸.
- ✓ بررسی و نقد کتاب «نظام جهانی مدرن: کشاورزی سرمایه‌دارانه و خاستگاه‌های اقتصاد جهانی اروپا در سده شانزدهم»، تهران: مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، آذر ۱۳۹۸.
- ✓ «تاریخ مفهومی/نظریه‌ای در ایران: یک ارزیابی انتقادی و آسیب‌شناختی»، *مجله مردم‌نامه*، تهران: خانه وارتان، تیرماه ۱۳۹۸.
- ✓ «مناسبات اقتصادی ایران و شمال قفقاز در دوره صفوی»، همایش بین‌المللی ایران و قفقاز شمالی، تهران، مرکز آموزش و پژوهش وزارت امور خارجه، خرداد ۱۳۹۸.
- ✓ «چپ‌گرایی قفقاز و گفتمان تجدد در ایران مدرن: بررسی مفهوم سوسیالیسم در اندیشه آوتیس سلطان‌زاده»، همایش بین‌المللی مناسبات فکری و فرهنگی ایران با آسیای مرکزی و قفقاز، تهران: دانشگاه تهران: اردیبهشت ۱۳۹۸.
- ✓ «نخبگان قفقازی و استعمار تزاری: یک ارزیابی انتقادی»، دانشگاه تهران، آبان‌ماه ۱۳۹۷.
- ✓ «وضعیت کارگران مهاجر ایرانی در قفقاز در سال‌های جنگ جهانی اول»، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، شهریور ۱۳۹۷.
- ✓ «راهبرد استعماری روسیه تزاری در قبال دریای خزر از سده شانزدهم تا نوزدهم»، دانشگاه فردوسی مشهد، اردیبهشت ۱۳۹۷.
- ✓ «نگاهی انتقادی به تاریخ‌نگاری قفقاز»، نشست نقد کتاب ریشه‌های تاریخی جدایی قفقاز از ایران، دانشگاه تهران، اسفند ۱۳۹۵؛

- ✓ «اهمیت اسناد آرشیوی به زبان روسی برای نگارش تاریخ اقتصادی ایران عصر قاجار»، نشست بین‌المللی اهمیت اسناد در مطالعات ایران و روسیه، تهران: آرشیو ملی ایران، بهمن ماه ۱۳۹۵؛
- ✓ «آگاهی تاریخی و غفلت از واقعیت سیاست: تحلیلی انتقادی بر سهم ایرانیان از میراث «راه ابریشم» با تمرکز بر آسیای مرکزی، دومین همایش بین‌المللی جاده ابریشم، مشهد، دانشگاه فردوسی مشهد، مهرماه ۱۳۹۵؛
- ✓ «خاستگاه فکری جدیدیه در آسیای مرکزی»، تهران، پژوهشکده تاریخ اسلام، آذرماه ۱۳۹۵؛
- ✓ «اهمیت آثار جورج بورتوتیان برای تحقیق در تاریخ اجتماعی قفقاز»، همایش نکوداشت مقام علمی جورج بورتوتیان، تهران، انجمن ایرانی تاریخ، سوم اردیبهشت ۱۳۹۵؛
- ✓ «تبارشناسی تاریخ‌نویسی جدید در جنوب قفقاز با تکیه بر جمهوری آذربایجان»، نشست نقد کتاب برخورد تاریخیها در قفقاز جنوبی، تهران: انجمن علمی دانشجویان دانشگاه تهران، اسفند ۱۳۹۴؛
- ✓ «تاریخچه و سرشت مطالعات اسلام‌شناسی در روسیه»، نشست اسلام‌شناسی در روسیه، تهران، پژوهشکده تاریخ اسلام، اسفندماه ۱۳۹۴؛
- ✓ «رویکرد فرهنگی چین به آسیای مرکزی در دهه اخیر و موقعیت ایران: یک بررسی مقایسه‌ای»، همایش ایران و چین: مناسبات فرهنگی و تمدنی، تهران: انجمن ایرانی تاریخ، اسفند ۱۳۹۳؛
- ✓ «ساختار سیاسی خان‌نشین‌های قفقاز شرقی در بستر تغییرات سیاسی، ۱۷۵۰-۱۸۵۰»، تهران، بنیاد مطالعات قفقاز، اسفند ۱۳۹۳؛
- ✓ «نگاهی انتقادی به روایت تاریخ دیپلماسی در ایران از منظر رابطه متقابل تاریخ و علوم سیاسی»، همایش تاریخ و علوم سیاسی، تهران، پژوهشکده تاریخ اسلام، خرداد ۱۳۹۳؛
- ✓ «نگاهی به تجربه تاریخ‌نگاری انتقادی در ایران»، همایش تاریخ‌نگاری انتقادی، دانشگاه فردوسی مشهد، دی ماه ۱۳۹۳؛
- ✓ «اهمیت اسناد آرشیوی برای نگارش تاریخ ایران دوره قاجار»، همایش اهمیت اسناد در تاریخ‌نگاری، مرکز اسناد آستان قدس رضوی، مشهد: مرکز اسناد و نسخ خطی آستان قدس رضوی، دی‌ماه ۱۳۹۳.
- ✓ «جلسه نقد کتاب از جامعه ایرانی تا میهن ترکی: زندگینامه سیاسی و فکری احمد آقاییف، تهران، خانه نقد کتاب، آذر ۱۳۹۳؛
- ✓ «عهدنامه گلستان: زمینه تاریخی و مناسبات جهانی»، دانشگاه فردوسی مشهد، آذرماه ۱۳۹۲؛
- ✓ جلسه نقد کتاب انقلاب تاریخ‌نگاری فرانسه، تهران، پژوهشکده تاریخ اسلام، اسفندماه ۱۳۹۰؛

ترجمه مقالات به فارسی

- ✓ «منابع تاریخ اجتماعی»، نوشته مری لیندمان، پژوهش‌نامه تاریخ اجتماعی و اقتصادی، زیر چاپ.

- ✓ «تاریخننگاری هندوایرانی»، نوشته استیفن فردریک دیل، در مجموعه تاریخنگاری فارسی، زیر نظر منصور صفت گل، در دست چاپ.
- ✓ «تاریخچه پارلمان یونان»، در دست چاپ در مجموعه تاریخ پارلمان‌های جهان، انتشارات مجلس شورای اسلامی.
- ✓ «مجادلات مذهبی شیعیان امامی با یهودیان در اواخر قرن دوازدهم/هجدهم و قرن سیزدهم/نوزدهم»، آینه پژوهش، تابستان ۸۸.
- ✓ «ابن خلدون: واپسین مورخ سنت یونانی و نخستین آنال‌گرا»، نوشته مجموعه مقالات همایش ابن خلدون و دنیای معاصر، انتشارات حکمت، تهران ۱۳۸۸.
- ✓ «آثار باستانی ایران به روایت جهانگردان اروپایی»، هلن سنسینی، مجله تاریخ پژوهی، ۱۷ (۱۳۸۲).

کارگاه‌ها و دوره‌های بین‌المللی

- شرکت در دوره آموزشی بین‌المللی آشنایی با تاریخچه راه ابریشم (چین، لانجو، سپتامبر و اکتبر ۲۰۱۵)
- فرصت مطالعاتی دانشجویان دکتری، گرجستان (فروردین تا مهر ۱۳۸۹ / مارس تا اکتبر ۲۰۱۱).

داوری کتاب (جایزه کتاب سال داخلی و بین‌المللی)

- *Russia's Turn to Persia: Orientalism in Diplomacy and Intelligence*, by Denis V. Volkov, Cambridge University Press: 2018.
- *Authority and Identity in Medieval Islamic Historiography: Persian Histories from the Peripheries*, by Mimi Hanaoka, Cambridge University Press: 2016.
- *Life in the Court of Early Qajar Shahs*, by Soltan Ahmad Mirza Azod al-Dowleh and Manoutchehr M. Eskandari-Qajar, Washington: Mage Publishers, 2014.
- تبارشناسی فرمانروایی‌های قفقاز در دوران باستان، هخامنشی، اشکانی، ساسانی، علی بابایی درمنی، تهران: نشر هزار کرمان، ۱۳۹۸؛
- تاریخ جدید تاشکند، داملامحمد صالح خواجه ایشان تاشکندی، تصحیح دکتر محمدحسن شجاعی مهر، تهران: نگارستان اندیشه، ۱۳۹۸؛
- استالین، ادوارد رادزینسکی، ترجمه آبتین گلکار، تهران: نشر ماهی، ۱۳۹۵؛
- تاریخ جامع ایران، تألیف گروه نویسندگان، ۲۰ جلد، تهران: بنیاد دایرة المعارف بزرگ اسلامی، ۱۳۹۴؛
- تاریخ ارامنه در قرن هفدهم میلادی، نوشته واسکن قوکاسیان، ترجمه سعید کریم پور، تهران: امیرکبیر، ۱۳۹۳؛